

هوالمشافی

دانشکده داروسازی و علوم داروئی

گروه داروسازی بالینی و خدمات داروئی

سرفصلنامه درس فارماکوتراپی (۱)

برای دانشجویان مقطع دکترای حرفه‌ای رشته داروسازی

شناسنامه درس:

نام درس: فارماکوتراپی ۱	شماره درس: ۳۱۸۴۱۳	نوع درس: ۳ واحد نظری (۴ ساعت در هفته)
پیش‌نیاز: فیزیولوژی ۲، فارماکولوژی ۲	گروه آموزشی: داروسازی بالینی و خدمات داروئی	نیم‌سال: اول ۹۵-۹۶
زمان و مکان برگزاری: یکشنبه‌ها ۸-۱۰؛ سه‌شنبه‌ها ۱۰-۱۲ (کلاس شهید هدایتی)	زمان مراجعه دانشجویان: پس از کلاس درس به مدت نیم‌ساعت	
مسئول درس: دکتر بدری؛ شماره تماس دفتر: ۳۷۹۲ ۷۰۶۸	Email: badri@pharm.mui.ac.ir	

مدربین: دکتر فرسائی، دکتر موسوی، دکتر زرگرزاده، دکتر سلطانی، دکتر سبزقبائی، دکتر بدری

دیدگاه:

در دهه گذشته نقش داروسازان در ارزیابی و مشاوره درمانی اهمیت روزافزونی یافته است. در این راستا تربیت داروسازان دارای مهارت‌های بالینی در حد استانداردهای جهانی موجود برای جانشینان درجه دکترای حرفه‌ای داروسازی (Pharm.D) اهمیتی درخور توجه پیدا نموده است. در حقیقت مفهوم دکتر داروساز چه از جنبه مفهوم علمی و چه از نظر عامه مردم، مفهومی بالینی است که از هر دو جهت توانمندی درک موقعیت‌های بالینی بیماران را چه در داروخانه، چه در مراکز بهداشتی درمانی و حتی در صنعت داروسازی طلب می‌نماید. آموزش مبانی پاتوفیزیولوژی و درمان‌شناسی بیماری‌ها به عنوان پایه انتقال مهارت‌های بالینی داروسازی در نظر گرفته می‌شود. از آنجائی که دانشجویان این رشته در این درس برای اولین بار به صورت رسمی با اصول بیماری‌شناسی آشنا می‌گردند و دانسته‌های قبلی آنها - که از اجزای لاینفک آموزش برای دکترای داروسازی می‌باشند - به صورت خاص بر فلسفه تدریس بالینی پایه‌ریزی نشده‌اند، تدریس این درس علیرغم اهمیت خاص کاربردی آن، ظرافت‌های خاص خود را می‌طلبد. درک صحیح از علت‌شناسی (اتیولوژی)، همه‌گیری‌شناسی (اپیدمیولوژی) و سیر بیماری‌ها لازمه اصلی نظارت صحیح بر درمان می‌باشد. با نگاهی دقیق به سرفصل‌های دروس غیر اختیاری دوره دکترای داروسازی به سهولت این نکته دریافت می‌شود که مجموع سه درس "فارماکوتراپی ۱ الی ۳" تنها فرصت مواجهه دانشجویان با مفاهیم عمیق پاتوفیزیولوژی بوده و در مقابل، وی در تمام دوره فعالیت‌های حرفه‌ای خود در داروخانه، صنعت داروسازی و یا مراکز بهداشتی درمانی باید بر این معلومات تکیه نماید. اگرچه حضور در کلاس‌های سه درس ۳ واحدی (فارماکوتراپی ۱ الی ۳) نیز جهت نیل به این مهم کافی نمی‌باشد، لیکن به نظر می‌رسد که تأکید هرچه بیشتر بر ارتقای کیفیت تعلیم و تعلم در این کلاس تضمین کننده واقعی کیفیت ارائه خدمات بالینی و جامعه‌نگر (Community-oriented) توسط دانش‌آموختگان این رشته است.

منابع درسی اصلی جهت مطالعه دانشجویان:

1. Koda-Kimble MA, et al; *Applied Therapeutics: The Clinical Use of Drugs*; 10th ed., Lippincott, 2013
2. Dipiro JT, et al; *Pharmacotherapy: A Pathophysiologic Approach*; 9th ed., McGraw Hill, 2015

هدف کلی درس:

آشنائی دانشجویان دوره دکترای عمومی داروسازی با پاتوفیزیولوژی بیماری‌های شایع (مطابق با سرفصل آموزشی درس) و طرح اصول درمان‌شناسی آنها

در انتهای هر جلسه از کلاس دانشجویان باید:

۱. اپیدمیولوژی مربوط به بیماری را بدانند.
۲. بتوانند مکانیسم ایجاد بیماری را توضیح دهند.
۳. بتوانند علائم و نشانه‌های بیماری مورد نظر را نام ببرند.
۴. داروهای مورد مصرف در درمان بیماری و روش استفاده از آنها را بدانند.
۵. بتوانند پروتکل درمانی بیماری مورد نظر را توضیح دهند.
۶. بتوانند میزان اثربخشی پروتکل درمانی تجویز شده برای بیمار را ارزیابی کنند.

نحوه ارزشیابی دانشجویان: (مطالعه دقیق این قسمت به دانشجویان عزیز اکیداً توصیه می‌شود)

۱. در هر جلسه حضور و غیاب انجام شده و در خصوص غیبت کلاسی مطابق با "بند ۳ صورتجلسه شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۲۸ در خصوص حضور و غیاب دانشجویان" عمل خواهد شد (این صورتجلسه جهت اطلاع دانشجویان در تابلو اعلانات آموزش دانشکده نصب شده و در انتهای این سرفصلنامه نیز ضمیمه شده است).

۲. دیرآمدگی (ورود به کلاس درس پس از ساعت مقرر شروع کلاس و به هر دلیل) با کسر ۰/۲۵ نمره از نمره نهائی به ازای هر جلسه همراه خواهد بود.

۳. ضمناً از کلیه عزیزان صمیمانه درخواست می‌شود که در حین کلاس با رعایت نظم و انضباط در برگزاری هرچه بهتر کلاس همکاری نمایند؛ در عین حال عدم رعایت این نکته در ارزشیابی نهائی آنان به نحو مؤثری لحاظ خواهد شد.

۴. تاریخ امتحان میان‌ترم بر اساس مشاوره با نماینده محترم کلاس تعیین شده و پس از تأیید دفتر آموزش دانشکده داروسازی، غیر قابل تغییر می‌باشد. این امتحان مجموعاً ۸ نمره از نمره نهائی درس فارماکوتراپی (۱) را شامل خواهد شد.

۵. در هیچ شرایطی امکان برگزاری امتحان مجدد وجود ندارد.

۶. کلیه مقالات و مطالب کمک آموزشی که در کلاس معرفی شده و یا در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد، جزء سرفصل‌های درسی بوده و در امتحانات از آن مطالب نیز استفاده خواهد شد. لذا به عزیزان دانشجو اکیداً توصیه می‌گردد که جهت درک صحیح و کامل مطالب علاوه بر توجه به توضیحات کلاسی استاد درس (که صرفاً جهت آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم اساسی است)، با مدیریت بر زمان در طول نیم‌سال تحصیلی از مطالب منابع معرفی شده بهره‌مند گردند.

* همچنین، مطالبی که در کلاس درس جزء منابع درسی اصلی جهت دانشجویان معرفی شده و به دلیل محدودیت زمانی مورد بحث شفاهی قرار نمی‌گیرند، عیناً جزء مطالب درسی بوده و دانشجویان محترم موظف به مطالعه کامل آنها هستند.

۷. امتحان نهائی به صورت کتبی و بر اساس اهداف مشروح فوق‌الذکر، در زمان‌بندی اعلام شده از طرف دفتر آموزش دانشکده داروسازی انجام خواهد شد. این امتحان مجموعاً ۱۲ نمره از نمره نهائی درس فارماکوتراپی (۱) را شامل خواهد شد.

* لطفاً توجه کنید که بنابر نظر مدرسین محترم **حدود ۱۰ درصد** از سؤالات امتحان پایان‌ترم از مطالب مربوط به جلسات میان‌ترم قابل طرح خواهد بود.

* سؤالات امتحانی در امتحانات میان‌ترم و پایان‌ترم، به صورت چهار گزینه‌ای، پاسخ کوتاه، صحیح / غلط و غیره طراحی می‌گردد.

دانشجوی گرامی: کلیه ملاحظات، تغییرات احتمالی برنامه و اعلانات مربوط به این درس در تابلو اعلانات گروه داروسازی بالینی درج می‌شود که ملاحظه آنها اکیداً توصیه می‌گردد. درج این موارد در تابلو اعلانات گروه داروسازی بالینی به منزله اطلاع‌رسانی به کلیه دانشجویان تلقی شده و پس از آن اعتراض در خصوص عدم آگاهی از مطالب درج شده، پذیرفته نیست.

بند ۳ صورتجلسه شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۲۸ در خصوص حضور و غیاب دانشجویان

بند ۳: موضوع نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس درس مطرح و ضمن تأکید بر رعایت موارد ذکر شده در آئین‌نامه آموزشی، مقرر شد:

الف) غیبت در جلسات درس تا سقف یک جلسه غیبت در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی پزشکی معتبر و تأیید شده و با تشخیص معاون محترم آموزشی دانشکده مربوطه مجاز شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیرموجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از ۴/۱۷ (چهار هفدهم) به شرح زیر می‌باشد:

- یک جلسه غیبت غیر موجه کسر ۰/۵ نمره (بر اساس مصوبه شورای گروه داروسازی بالینی)
- دو جلسه غیبت غیر موجه کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیر موجه کسر ۲/۲۵ نمره
- چهار جلسه غیبت غیر موجه کسر ۴ نمره

ج) استاد مکلف به حضور و غیاب در تمامی جلسات درس و تحویل لیست حضور و غیاب به آموزش دانشکده می‌باشد.

بارم امتحانی فارماکوتراپی (۱)

امتحان	بارم	مطالب امتحانی
میان‌ترم	۸ نمره	جلسات ۱ تا ۱۲
پایان‌ترم	۱۲ نمره	جلسات ۱ تا ۱۲
		جلسات ۱۳ تا ۳۱

* در صورتی که دانشجو بتواند از بارم (۸ نمره) امتحان میان‌ترم، معادل ۷۵٪ (۶ نمره) را کسب نماید، معادل کسب ۱ نمره مربوط به جلسات ۱ تا ۱۴ در امتحان پایان‌ترم تلقی می‌گردد.

عناوین و برنامه ارائه کلاس‌های درس فارماکوتراپی (۱)

مدرس	موضوع	ساعت	تاریخ	روز	ردیف
دکتر بدری	تفسیر تست‌های آزمایشگاهی	۸-۱۰	۹۵/۶/۲۱	یکشنبه	۱
دکتر سلطانی	اختلالات چربی	۱۰-۱۲	۹۵/۶/۲۳	سه‌شنبه	۲
دکتر سلطانی	پرفشارخونی (۱)	۸-۱۰	۹۵/۶/۲۸	یکشنبه	۳
تعطیل رسمی			۹۵/۶/۳۰	سه‌شنبه	-
دکتر سلطانی	پرفشارخونی (۲)	۸-۱۰	۹۵/۷/۴	یکشنبه	۴
دکتر بدری	افسردگی	۱۰-۱۲	۹۵/۷/۶	سه‌شنبه	۵
دکتر علامه	اضطراب/ اختلال وسواس اجباری (OCD)	۸-۱۰	۹۵/۷/۱۱	یکشنبه	۶
دکتر مقدس	اختلال دوقطبی	۱۰-۱۲	۹۵/۷/۱۳	سه‌شنبه	۷
دکتر علامه	اسکیزوفرنی	۸-۱۰	۹۵/۷/۱۸	یکشنبه	۸
تعطیل رسمی			۹۵/۷/۲۰	سه‌شنبه	-
دکتر علامه	اختلال بیش‌فعالی و نقصان توجه (ADHD)	۸-۱۰	۹۵/۷/۲۵	یکشنبه	۹
دکتر بدری	اختلالات خواب	۱۰-۱۲	۹۵/۷/۲۷	سه‌شنبه	۱۰
دکتر سبزقبائی	اختلالات وزن بدن (دارودرمانی چاقی)	۸-۱۰	۹۵/۸/۲	یکشنبه	۱۱
دکتر مقدس	پارکینسون	۱۰-۱۲	۹۵/۸/۴	سه‌شنبه	۱۲
امتحان میان‌ترم (جلسات ۱-۱۲)		۱۴:۳۰-۱۴	۹۵/۸/۸	شنبه	-
دکتر موسوی	سردرد	۸-۱۰	۹۵/۸/۹	یکشنبه	۱۳
دکتر مقدس	آلزایمر	۱۰-۱۲	۹۵/۸/۱۱	سه‌شنبه	۱۴
دکتر موسوی	صرع (۱)	۸-۱۰	۹۵/۸/۱۶	یکشنبه	۱۵
دکتر موسوی	صرع (۲)	۱۰-۱۲	۹۵/۸/۱۸	سه‌شنبه	۱۶
دکتر علامه	آرتریت روماتوئید/ آرتریت نقرسی	۸-۱۰	۹۵/۸/۲۳	یکشنبه	۱۷
دکتر فرسائی	اوستئوپوروز	۱۰-۱۲	۹۵/۸/۲۵	سه‌شنبه	۱۸
تعطیل رسمی			۹۵/۸/۳۰	یکشنبه	-
دکتر سلطانی	اوستئوآرتریت (آرتروز)	۱۰-۱۲	۹۵/۹/۲	سه‌شنبه	۱۹
دکتر فرسائی	آنژین	۸-۱۰	۹۵/۹/۷	یکشنبه	۲۰
دکتر فرسائی	آنمی	۱۰-۱۲	۹۵/۹/۹	سه‌شنبه	۲۱
دکتر زرگرزاده	هموفیلی/ تالاسمی	۸-۱۰	۹۵/۹/۱۴	یکشنبه	۲۲
دکتر زرگرزاده	اختلالات انعقادی	۱۰-۱۲	۹۵/۹/۱۶	سه‌شنبه	۲۳
دکتر علامه	رفلاکس معده به مری (GERD)	۸-۱۰	۹۵/۹/۲۱	یکشنبه	۲۴
دکتر موسوی	زخم‌های گوارشی (PUD)	۱۰-۱۲	۹۵/۹/۲۳	سه‌شنبه	۲۵
دکتر مقدس	سندروم روده تحریک‌پذیر (IBS)	۸-۱۰	۹۵/۹/۲۸	یکشنبه	۲۶
دکتر فرسائی	بیماری‌های التهابی روده (IBD)	۱۰-۱۲	۹۵/۹/۳۰	سه‌شنبه	۲۷
دکتر مقدس	سیروز کبدی، سنگ‌های صفراوی	۸-۱۰	۹۵/۱۰/۵	یکشنبه	۲۸
دکتر بدری	دارودرمانی اسهال، یبوست	۱۰-۱۲	۹۵/۱۰/۷	سه‌شنبه	۲۹
دکتر سبزقبائی	دارودرمانی مسمومیت‌های شایع (۱)	۸-۱۰	۹۵/۱۰/۱۲	یکشنبه	۳۰
دکتر سبزقبائی	دارودرمانی مسمومیت‌های شایع (۲)	۸-۱۰	۹۵/۱۰/۱۴	سه‌شنبه	۳۱
امتحان پایان‌ترم		-	-	-	-